

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1581/2538

นาย ชุมพร เทพสุวรรณ หรือ ศิวะศิลป์ กับพวกโจทก์ นาง ทศนีย์ นฤนาทดำรงค์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2528มาตรา10และ มาตรา 25,

พ.ร.บ.สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2528 มาตรา 25, ป.พ.พ. มาตรา 851, พ.ร.บ.สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2528มาตรา10หรือ มาตรา 25

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่1ได้ฝังศพส. สามีจำเลยที่1ไว้ก่อนแล้วจึงได้ขออนุญาตฝังศพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในภายหลังแม้จำเลยที่1จะได้รับอนุญาตก็มีผลเพียงทำให้จำเลยที่1ไม่เป็นผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528อีกต่อไปไม่ได้มีผลทำให้จำเลยมีอำนาจกระทำการใดๆให้โจทก์ได้รับความเสียหาย จำเลยที่1ได้สร้างหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยลงในที่ดินของจำเลยที่1เป็นเหตุให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินซึ่งอยู่ติดกันได้รับความเสียหายและเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าจะเป็นไปตามปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งที่ดินมาคำนึงประกอบต้องด้วยมาตรา1337แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์การกระทำของจำเลยที่1จึงเป็นละเมิดต่อโจทก์ พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ.2528มาตรา10และมาตรา25ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะใช้ดุลพินิจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา10รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝังไว้ออกไปหรือไม่ก็ได้เมื่อจำเลยที่2และที่3ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ฝังศพส. สามีจำเลยที่1ไว้ที่ดินเดิมซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์โดยไม่ใช้อำนาจสั่งให้จำเลยที่1รื้อถอนหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยออกไปได้อาศัยข้อมูลและความเห็นที่สอดคล้องต้องกันของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ตามสมควรแล้วการกระทำของจำเลยที่2และที่3จึงไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา10หรือมาตรา25ไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์ทั้งสองเป็นสามีภริยากันและเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่10044พร้อมบ้านเลขที่12หมู่ที่10ตำบลสุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่จำเลยที่1เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่27492และบ้านเลขที่66หมู่ที่10ตำบลสุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของโจทก์ทั้งสองจำเลยที่2และที่3เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม2531จำเลยที่1ทำการก่อสร้างสุสานหรือหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยแบบธรรมนิยมชาวจีนในบริเวณที่ดินโฉนดเลขที่27492ของจำเลยที่1ห่างจากบ้านของโจทก์ทั้งสองไม่เกิน10เมตรโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อมาวันที่24พฤศจิกายน2531จำเลยที่1นำศพนายสมคิด นฤนาทดำรงค์สามีของจำเลยที่1มาฝังไว้หลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยดังกล่าวตลอดมาจนถึงวันฟ้องโจทก์ทั้งสองจึงร้องเรียนไปยังจำเลยที่2และที่3ขอให้ยับยั้งไม่ให้จำเลยที่1ทำความผิดต่อพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528แต่จำเลยที่2และที่3เพิกเฉยต่อมาโจทก์ที่1มีหนังสือร้องเรียนร้องทุกข์กล่าวโทษต่อจำเลยที่2ให้ดำเนินการคดีแก่จำเลยที่1จำเลยที่2จึงเรียกจำเลยที่1มาลงโทษปรับเป็นเงิน2,000บาทซึ่งตามมาตรา10แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528กำหนดว่าเมื่อลงโทษปรับจำเลยที่1แล้วจำเลยที่2มีหน้าที่จักต้องสั่งให้

จำเลยที่1 รื้อถอนหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยและเคลื่อนย้ายศพที่ได้ฝังไปหรือฝังเก็บไว้ในสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานที่เขาคนได้รับอนุญาตตามกฎหมายในเวลาที่กำหนดหากจำเลยที่1 ฝ่าฝืนก็ชอบที่จะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้ากระทำการแทนโดยเรียกค่าใช้จ่ายจากจำเลยที่1 แต่จำเลยที่2 หาได้สั่งให้จำเลยที่1 ปฏิบัติเช่นนั้นไม่กลับนำเรื่องขออนุญาตฝังศพที่จำเลยที่1 ยื่นขออนุญาตหลังจากถูกปรับแล้วขึ้นพิจารณาส่วนจำเลยที่3 เมื่อได้รับคำร้องทุกข์ของโจทก์ทั้งสองแล้วก็ไม่ดำเนินการตามหน้าที่การกระทำของจำเลยที่1 เป็นการใช้สิทธิของตนเป็นเหตุให้เจ้าของสหกรณ์ทรัพย์ข้างเคียงได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินกว่าที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าจะเป็นไปได้ตามปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งทรัพย์นั้นมาคำนึงประกอบกับเป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสองและบุตร2 คนเกิดความกลั่นแกล้งไม่หลับเสียสุขภาพจิตเป็นผลให้เสียหายต่อร่างกายและอนามัยส่วนจำเลยที่2 และที่3 เป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติอันจะต้องกระทำตามอำนาจหน้าที่เป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสองได้รับความเสียหายเพราะได้ผ่อนผันให้จำเลยที่1 ทำละเมิดมาโดยตลอดถือได้ว่าจำเลยที่2 และที่3 ทำละเมิดต่อโจทก์ด้วยโจทก์ทั้งสองขอคิดค่าเสียหายอัตราวันละ100 บาทนับแต่จำเลยที่2 ส่งลงโทษปรับจำเลยที่1 ถึงวันฟ้องเป็นเงิน34,800 บาทขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามฟ้องและเคลื่อนย้ายศพที่ฝังออกไปห้ามไม่ให้จำเลยทั้งสามทำละเมิดเช่นนี้อีกให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้เงินแก้โจทก์จำนวน34,800 บาทกับร่วมกันใช้ค่าเสียหายอัตราวันละ100 บาทนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสามจะปฏิบัติตามคำขอท้ายฟ้องจำเลยทั้งสามให้การว่าที่ดินโฉนดเลขที่27492 ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นทรัพย์มรดกของนายสมคิด นฤนาทดำรงศามีของจำเลยที่1 ยังมีได้แบ่งปันกันระหว่างทายาทส่วนบ้านเลขที่66 หมู่ที่10 ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ใช่บ้านของจำเลยที่1 หลังจากนายสมคิดถึงแก่ความตายจำเลยที่1 ได้ดำเนินการเพื่อฝังศพของนายสมคิดไว้ในที่ดินแปลงดังกล่าวตามความประสงค์ของนายสมคิดขณะมีชีวิตโดยได้ยื่นคำร้องขออนุญาตปลูกสร้างอาคารเก๋งจีนคอนกรีตเสริมเหล็ก1 ชั้นจำนวน1 หลังลงในที่ดินแปลงดังกล่าวตามพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตปลอดภัยในทางราชการ พ.ศ.2478 และผู้บัญชาการทหารอากาศได้อนุญาตแล้วต่อมาจำเลยที่1 ได้ก่อสร้างอาคารเก๋งจีนดังกล่าวแล้วนำศพของนายสมคิดประกอบพิธีฝังโดยมีพนักงานพระราชพิธีนำหมายรับสั่งพระราชทานเครื่องขมาและดินในการฝังศพนายสมคิดเป็นกรณีพิเศษต่อมาจำเลยที่2 ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เปรียบเทียบปรับจำเลยที่1 ในข้อหาฝังศพไว้ในบริเวณบ้านเลขที่66 ดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นเงิน2,000 บาทต่อมาวันที่25 มกราคม 2533 จำเลยที่1 ได้ยื่นคำร้องขออนุญาตปลูกสร้างอาคารเก๋งจีนเพื่อบรรจุศพในบริเวณดังกล่าวต่อจำเลยที่2 จำเลยที่2 อนุญาตการกระทำของจำเลยที่1 เป็นการใช้สิทธิโดยสุจริตและชอบด้วยกฎหมายก่อนโจทก์ทั้งสองฟ้องคดีโจทก์ทั้งสองและจำเลยที่1 ตกลงประนีประนอมยอมความกันเมื่อวันที่20 กุมภาพันธ์ 2533 โดยโจทก์ทั้งสองขอให้จำเลยที่1 สร้างกำแพงล้อมบริเวณอาคารเก๋งจีนที่ฝังศพให้สูงจนโจทก์ทั้งสองไม่สามารถมองเห็นได้จำเลยที่1 ได้สร้างกำแพงตามความประสงค์ของโจทก์เรียบร้อยแล้วหลังจากนั้นโจทก์ทั้งสองกลับขอให้จำเลยที่1 ขุดศพนายสมคิดออกไปสำหรับจำเลยที่2 และที่3 เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ.2528 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายและใช้ดุลพินิจอย่างเป็นธรรมโดยได้ดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยที่1 ตามคำร้องทุกข์กล่าวโทษของโจทก์ที่1 แล้วจากนั้นจำเลยที่2 และที่3 ก็ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงตามขั้นตอนกฎหมายและสอบสวน

ประชาชนในบริเวณที่เกิดเหตุต่อไปแล้วไม่ปรากฏว่ามีประชาชนในบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุ
ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของจำเลยที่1นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติสุสานและ
ฌาปนสถานพ.ศ.2528มาตรา25ก็ได้บังคับให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่สั่งให้ผู้ฝ่าฝืน
มาตรา10รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและเคลื่อนย้ายศพที่ฝังไว้ออกไปแต่ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น
มีอำนาจที่จะพิจารณาสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝังไว้ในเก็บหรือฝัง
ที่อื่นส่วนเจ้าพนักงานจะใช้อำนาจดังกล่าวหรือไม่ก็ได้แม้ไม่ใช่ก็ไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง
ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ทั้งสองโจทก์ทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์
ภาค2พิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยที่1รื้อหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยตามฟ้องและเคลื่อนย้ายศพที่ฝัง
ออกไปจากสถานที่ดังกล่าวตามฟ้องนอกจากที่แก้ังให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นโจทก์
ทั้งสองและจำเลยที่1ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า"ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่าโจทก์ทั้งสองเป็น
สามีภริยากันและเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่10044พร้อมบ้านเลขที่12หมู่ที่10ตำบลสุเทพอำเภอ
เมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่จำเลยที่1เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่27492หมู่เดียวกันซึ่งมีบ้าน
เลขที่66ปลูกสร้างอยู่โดยมีแนวเขตที่ดินติดต่อกันจำเลยที่2และที่3เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม
พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม2531จำเลยที่1ได้
ทำการก่อสร้างหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยแบบธรรมนิยมชาวจีนในบริเวณที่ดินโฉนด
เลขที่27492ของจำเลยที่1ต่อมาวันที่24พฤศจิกายน2531จำเลยที่1จึงได้นำศพนายสมคิดนฤนาท
ดำรงค์ผู้เป็นสามีฝังไว้ที่หลุมฝังศพดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
ตามกฎหมายต่อมาโจทก์ที่1ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อจำเลยที่2ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่1จำเลยที่2จึง
เรียกจำเลยที่1มาลงโทษปรับเป็นเงิน2,000บาทหลังจากนั้นจำเลยที่1ได้มีหนังสือขออนุญาตฝังศพ
นายสมคิดต่อจำเลยที่2ไว้ที่เดิมจำเลยที่2จึงมีหนังสือหาหรือจำเลยที่3โดยมีความเห็นว่าควรอนุญาต
ให้จำเลยที่1ฝังศพนายสมคิดในบริเวณที่ดินของตนได้ตามหนังสือเรื่องขออนุญาตฝังศพไว้ใน
บริเวณบ้านเอกสารหมายเลข.16และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ก็มีหนังสือหาหรืออัยการ
จังหวัดเชียงใหม่ว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะอนุญาตให้จำเลยที่1ฝังศพนายสมคิดไว้ในบริเวณบ้าน
ของตนได้หรือไม่และจะต้องรื้อถอนสิ่งก่อสร้างและศพที่ฝังไว้ออกไปก่อนที่จะอนุญาตหรือไม่ตาม
หนังสือเรื่องราชฎีการ้องเรียนการฝังศพโดยไม่ได้รับอนุญาตเอกสารหมายเลข.21อัยการจังหวัด
เชียงใหม่มีหนังสือตอบว่ากรณีนี้เป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะพิจารณาอนุญาตให้
จำเลยที่1ฝังศพได้ตามที่ขอโดยไม่ต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝังไว้ก็ได้ตาม
บันทึกข้อความเรื่องข้อหาหรือกรณีราชฎีการ้องเรียนการฝังศพโดยมิได้รับอนุญาตเอกสารหมา
ยล.22ต่อมาจำเลยที่3แจ้งจำเลยที่2ว่าได้ให้ความเห็นชอบในการที่จำเลยที่2จะอนุญาตให้
จำเลยที่1ฝังศพนายสมคิดไว้ในบริเวณบ้านของตนได้ตามหนังสือเรื่องขออนุญาตฝังศพไว้ใน
บริเวณบ้านเอกสารหมายเลข.18จำเลยที่2จึงแจ้งจำเลยที่1ว่าจำเลยที่2ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น
โดยได้รับมอบหมายจากจำเลยที่3อนุญาตให้ฝังศพนายสมคิดในบริเวณบ้านในที่ดินของจำเลย
ที่1ได้ตามหนังสือขออนุญาตฝังศพไว้ในบริเวณบ้านเอกสารหมายเลข.2ปัจจุบันศพของนายสมคิด
ยังคงฝังไว้ที่หลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยเดิมปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งสองและจำเลย
ที่1มีว่าจำเลยทั้งสามกระทำความละเมิดต่อโจทก์ทั้งสองหรือไม่สำหรับจำเลยที่1นั้นโจทก์ทั้งสองมีตัว
โจทก์ทั้งสองเบิกความทำนองเดียวกันว่าการกระทำของจำเลยที่1ทำให้บุตร2คนของโจทก์ทั้งสอง
กลัวผีตอนกลางคืนไม่สามารถทำกิจวัตรได้ตามลำพังเช่นทำการบ้านอ่านหนังสือดูโทรทัศน์ทั้งไม่
ยอมนอนในห้องของแต่ละคนโจทก์ทั้งสองจำต้องคอยดูแลและแยกไปนอนกับบุตรคนละห้องทำให้

โจทก์ทั้งสองเกิดความเครียดวิตกกังวลนอนไม่หลับเป็นเหตุให้โจทก์ที่1เป็นโรคกระเพาะและโจทก์ทั้งสองเป็นโรคภูมิแพ้ต้องไปหาแพทย์สัปดาห์ละครั้งทำให้ฐานะทางสังคมของโจทก์ที่1ตกต่ำเพราะตอนกลางคืนจะออกจากบ้านไปงานสังคมตามปกติไม่ได้นอกจากนี้ยังทำให้โจทก์ที่1อยู่ในภาวะบีบคั้นทางจิตใจเวลามีงานจัดรูปเผาศพกระดาของโจทก์ที่1ต้องไปขออาศัยบ้านเพื่อนอยู่ชั่วคราวเห็นว่าตามสภาพของหลุมฝังศพที่มีศพฝังอยู่ย่อมก่อให้เกิดความหวาดกลัวในเรื่องภูติผีวิญญาณและเป็นที่รังเกียจแก่ผู้ที่มีโชติญาติผู้ตายซึ่งอยู่บ้านใกล้หลุมฝังศพการที่โจทก์ทั้งสองรู้สึกหวาดกลัวเรื่องภูติผีวิญญาณและรังเกียจที่มีศพในหลุมฝังศพดังกล่าวจึงเป็นปกติธรรมดาที่คนทั่วไปจะรู้สึกซึ่งในข้อนี้โจทก์ก็มีนางดาราสุขสามัคคีเบิกความสนับสนุนว่าจำเลยที่1สร้างสุสานห่างจากรั้วบ้านพยานประมาณ6เมตรและห่างตัวบ้านพยานประมาณ60เมตรทำให้พยานและคนในครอบครัวกลัวผีเมื่อให้บุตรไปซื้อของในเวลากลางคืนก็ไม่กล้าไปกับมีพื้นจำอากาศเอกลสงบมุกดาเนตรเบิกความสนับสนุนว่าบ้านที่พยานพักอาศัยอยู่ห่างจากบ้านโจทก์ทั้งสองประมาณ40เมตรชาวบ้านในหมู่บ้านของพยานมีประมาณ40-50หลังคาเรือนซึ่งคัดค้านไม่เห็นด้วยที่มีการนำศพไปฝังไว้ที่สุสานใกล้บ้านโจทก์ทั้งสองและทำให้บุตรของพยานไม่กล้าเดินผ่านถนนตอนพลบค่ำเพราะกลัวผีกับเบิกความตอบนายจำเลยที่1ถามค้านว่าหลุมฝังศพที่จำเลยที่1สร้างไว้ดูแล้วรู้สึกวังเวงจุดที่หลุมฝังศพสร้างไว้นั้นโจทก์ที่1ก็เบิกความว่าห่างบ้านโจทก์ทั้งสองเพียงประมาณ10เมตรซึ่งนายทรงทรัพย์พิริยะกุลทรปลัดอำเภอพยานจำเลยทั้งสามก็เบิกความว่าหลุมฝังศพนายสมคิดอยู่ห่างบ้านโจทก์10เมตรเห็นได้ว่าหลุมฝังศพอยู่ใกล้บ้านของโจทก์ทั้งสองมากพอที่จะทำให้โจทก์ทั้งสองจำต้องรับรู้ว่ามีศพอยู่ใกล้หลุมฝังศพและต้องได้รับความกดดันทางจิตใจจากการมีพิธีการเกี่ยวกับศพเช่นจัดรูปเผาศพกระดาเงินกระดาของและจุดประทัดตั้งโจทก์ที่1เบิกความนอกจากนี้ที่ดินของโจทก์ทั้งสองและจำเลยที่1เป็นที่อยู่อาศัยไม่เคยมีหลุมฝังศพมาก่อนและไม่ปรากฏว่าบริเวณใกล้เคียงมีหลุมฝังศพแต่อย่างใดการฝังศพในที่ดินของจำเลยที่1จึงไม่น่าจะชอบด้วยประเพณีของท้องถิ่นในข้อนี้โจทก์ที่2เบิกความว่าราษฎรที่อยู่ใกล้เคียงกับบ้านของโจทก์ทั้งสองต่างไม่เห็นด้วยที่จำเลยที่1นำศพของสามีมาฝังไว้โดยรวมลงชื่อแสดงความเห็นมายังโจทก์ที่2ตามบัญชีรายชื่อราษฎรที่ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีฮวงซุ้ยฝังศพในบริเวณหมู่ที่10ตำบลสุเทพเนื่องจากการขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพราะจะนำมาซึ่งสิ่งอันเป็นอัปมงคลเนื่องจากการเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยตามเอกสารหมายจ.17จำเลยที่2ก็เบิกความตอบนายโจทก์ทั้งสองถามค้านเจือสมกับโจทก์ที่2ว่าทราบตามประเพณีท้องถิ่นของทางภาคเหนือไม่นิยมให้มีการฝังศพในเขตหมู่บ้านและนายกิตติพงษ์นกแก้วก้านันตำบลท้องที่หลุมฝังศพตั้งอยู่พยานจำเลยทั้งสามก็เบิกความเจือสมกับโจทก์ที่2อีกด้วยว่าขณะมีการปลูกสร้างแก่งหินโจทก์ที่1ร้องเรียนว่าจะมีการฝังจึงมีการประชุมลูกบ้านประมาณ80กว่าคนโจทก์ที่1พูดขึ้นว่ามีมีการฝังศพที่เป็นการผิดประเพณีทางภาคเหนือมีผู้แสดงความคิดเห็นเพียงคนเดียวว่าตามประเพณีทางภาคเหนือจะมาฝังศพอย่างนี้เป็นารไม่ถูกต้องที่จำเลยที่1ฎีกาว่าทางราชการได้อนุญาตให้จำเลยที่1ฝังศพไว้ที่เดิมจึงไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์ทั้งสองนั้นข้อเท็จจริงก็ฟังเป็นยุติว่าจำเลยที่1ได้ฝังศพนายสมคิดไว้ก่อนจนถูกลงโทษปรับไปแล้วจึงได้ขออนุญาตฝังศพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในภายหลังการได้รับอนุญาตเช่นนี้จึงมีผลเพียงจำเลยที่1มิได้ตกเป็นผู้กระทำผิดต่อพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528อีกต่อไปเท่านั้นหาได้มีผลทำให้จำเลยที่1มีอำนาจกระทำการใดๆให้โจทก์ทั้งสองได้รับความเสียหายไม่ที่จำเลยที่1ฎีกาว่านายกิตติพงษ์นกแก้วผู้ใหญ่บ้านท้องที่ศพตั้งอยู่พยานจำเลยทั้งสามเบิกความว่าได้ดูหลุมฝังศพแล้วไม่น่ากลัวและชาวบ้านในละแวกเดียวกันไม่มี

ใครคัดค้านตามสำเนาบันทึกเอกสารหมายเลข.11นั้นตามเอกสารฉบับนี้ก็มีผู้ให้ถ้อยคำเพียงคนเดียวคือนายด้วงคำเมืองใจซึ่งให้ถ้อยคำว่าไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือรำคาญจากการที่มีหลุมฝังศพนายสมคิดเช่นนี้ความรู้สึกของคนเดียว2คนที่ไม่รู้สึกลัวหรือได้รับความเดือดร้อนจากการที่มีหลุมฝังศพย่อมไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะให้รับฟังว่าโจทก์ทั้งสองหรือชาวบ้านคนอื่นๆจะไม่มีความรู้สึกกลัวหรือเดือดร้อนรำคาญเช่นเดียวกับตอนที่จำเลยที่1ฎีกาว่าในการประชุมกรรมการหมู่บ้านท้องที่หลุมฝังศพนายสมคิดตั้งอยู่เมื่อวันที่20กุมภาพันธ์2533ก็ไม่มีคัดค้านให้มีการสร้างหลุมฝังศพนายสมคิดตามสำเนาบันทึกเอกสารหมายเลข.8และการประชุมสภาตำบลท้องที่หลุมฝังศพนายสมคิดตั้งอยู่เมื่อวันที่23กุมภาพันธ์2533ได้มีการลงมติไม่ขัดข้องที่จะอนุญาตให้มีการสร้างหลุมฝังศพดังกล่าวตามหนังสือของจำเลยที่2เรื่องราษฎรร้องเรียนการฝังศพโดยมิได้รับอนุญาตเอกสารหมายเลข.15นั้นข้อความในเอกสารทั้งสองฉบับเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็มีเพียงว่าสภาตำบลสุเทพไม่ขัดข้องหากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะอนุญาตให้สร้างหลุมฝังศพนายสมคิดหาได้มีการกล่าวถึงว่าจะมีผู้ใดหวาดกลัวหรือเดือดร้อนรำคาญจากการมีหลุมฝังศพดังกล่าวหรือไม่แต่อย่างใดจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังว่าโจทก์ทั้งสองไม่ได้รับความหวาดกลัวหรือเดือดร้อนรำคาญจากการมีหลุมฝังศพดังกล่าวที่จำเลยที่1ฎีกาว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเครื่องขมาและดินในการฝังศพนายสมคิดหลุมฝังศพดังกล่าวตามสำเนามาหมายรับสั่งเอกสารหมายเลข.7นั้นก็ป็นหมายรับสั่งเกี่ยวกับพิธีฝังศพนายสมคิดตามที่จำเลยที่1นำความขึ้นกราบบังคมทูลขอรับพระราชทานเครื่องขมาและดินในการฝังศพนายสมคิดไม่เกี่ยวกับการอนุญาตให้จำเลยที่1ฝังศพนายสมคิดที่จำเลยที่1ฎีกาว่าโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่1ได้ตกลงประนีประนอมยอมความกันให้จำเลยที่1ก่อสร้างที่กำบังกันหลุมฝังศพเพื่อมิให้โจทก์ทั้งสองมองเห็นจนกระทั่งจำเลยที่1ได้ดำเนินการก่อสร้างที่กำบังดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วโจทก์ทั้งสองจึงไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้องนั้นก็ไมปรากฏว่ามีการทำหลักฐานการประนีประนอมยอมความเป็นหนังสือลงลายมือชื่อโจทก์ทั้งสองตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา851แต่อย่างใดจำเลยที่1จึงไม่อาจยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับโจทก์ทั้งสองได้พยานหลักฐานโจทก์ทั้งสองมีน้ำหนักดีกว่าพยานจำเลยที่1ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่1สร้างหลุมฝังศพหรือขุดหลุมฝังศพลงในที่ดินของจำเลยที่1เป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินซึ่งอยู่ติดกันได้รับความเสียหายและเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าจะเป็นไปตามปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งที่ดินดังกล่าวมาคำนึงประกอบต้องด้วยบทบัญญัติในมาตรา1337แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์การกระทำของจำเลยที่1จึงเป็นละเมิดต่อโจทก์ทั้งสองฎีกาของจำเลยที่1ฟังไม่ขึ้นส่วนจำเลยที่2และที่3นั้นโจทก์ทั้งสองฎีกาว่าตามมาตรา25แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528กำหนดว่าเมื่อจำเลยที่2เรียกจำเลยที่1มาปรับแล้วจำเลยที่2มีหน้าที่ต้องสั่งให้จำเลยที่1รื้อถอนหลุมฝังศพไปฝังไว้ในสถานที่ซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายแต่จำเลยที่2กลับฝ่าฝืนบทกฎหมายดังกล่าวโดยอนุญาตให้จำเลยที่1ฝังศพไว้ในที่เดิมซึ่งหาทำให้การฝังศพที่ผิดกฎหมายกลายเป็นถูกกฎหมายไม่ทั้งการกระทำดังกล่าวก็เป็นการที่จำเลยที่2และที่3ใช้ดุลพินิจไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528มาตรา25ดังกล่าวเพราะจะต้องสั่งให้จำเลยที่1รื้อถอนและเครื่องย้ายศพออกไปเท่านั้นจะอ้างว่าจำเลยที่3ได้ปรึกษายัยการจังหวัดเชียงใหม่มาก่อนแล้วหาได้ไม่เห็นว่าเป็นไปตามมาตรา10แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดฝังศพไว้ในสถานที่อื่นนอกจากในสุสานสาธารณะหรือสุสานเอกชนเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะใช้ดุลพินิจ

อนุญาตให้มีการฝังศพตามที่มีผู้ขอมาหรือไม่ก็ได้หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องมีความผิดตาม มาตรา10และมาตรา25วรรคแรกโดยมีมาตรา25วรรคสองบัญญัติไว้ด้วยว่า"ในกรณีฝ่าฝืนตาม มาตรา10ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝัง หรือเก็บไว้ไปฝังหรือเก็บในสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนที่ ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา6ภายในเวลาที่กำหนดถ้าผู้ฝ่าฝืนยังไม่ปฏิบัติตามให้เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นเข้ากระทำการนั้นแทนโดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ฝ่าฝืน"เห็นได้ว่าตาม มาตรา10และมาตรา25แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ ต้องออกคำสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา10รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝังไว้แต่อย่างใดคง ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะใช้ดุลพินิจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา10รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือ เคลื่อนย้ายศพที่ฝังไว้ออกไปหรือไม่ก็ได้ซึ่งในข้อนี้หากจำเลยที่1ยังคงมีเจตนาที่จะฝ่าฝืน มาตรา10อีกต่อไปตามปกติจำเลยที่2และที่3ก็สมควรที่จะใช้ดุลพินิจสั่งให้รื้อถอนหลุมฝังศพหรือ ฮวงซุ้ยออกไปแต่ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าหลังจากจำเลยที่1ถูกลงโทษฐานกระทำผิดตาม มาตรา10ดังกล่าวแล้วจำเลยที่1ก็ขออนุญาตฝังศพนายสมคิดไว้ที่เดิมต่อจำเลยที่2ซึ่งเห็นว่าได้ว่า จำเลยที่1ไม่มีเจตนาที่จะฝ่าฝืนมาตรา10อีกต่อไปส่วนการที่จำเลยที่2และที่3ใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุญาตให้จำเลยที่1ฝังศพนายสมคิดไว้ที่เดิมโดยไม่ต้องรื้อถอนหลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยนั้นก็ ได้ ดำเนินการไปตามขั้นตอนเริ่มตั้งแต่สถาปนาศาลที่หลุมฝังศพตั้งอยู่ประชุมกันเมื่อ วันที่23กุมภาพันธ์2533มีมติไม่ขัดข้องในการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะอนุญาตให้ฝังศพดังกล่าว จากนั้นจำเลยที่2ก็มีหนังสือรายงานเรื่องนี้ต่อจำเลยที่3ไว้ชั้นหนึ่งก่อนตามหนังสือเรื่องราชฎร ร้องเรียนการฝังศพโดยมิได้รับอนุญาตเอกสารหมายเลข.15แล้วต่อมาจำเลยที่2ก็มีหนังสือหาหรือ จำเลยที่3ต่อไปอีกตามหนังสือเรื่องขออนุญาตฝังศพไว้บริเวณบ้านเอกสารหมา ยล.16และล.17พร้อมทั้งมีความเห็นของอัยการจังหวัดเชียงใหม่ว่ากรณีนี้เป็นดุลพินิจของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะพิจารณาอนุญาตให้ฝังศพตามมาตรา10โดยไม่ใช้อำนาจตาม มาตรา25วรรคสองก็ได้ตามบันทึกข้อความเอกสารหมายเลข.22ซึ่งเห็นได้ว่าการใช้ดุลพินิจของ จำเลยที่2และที่3ที่อนุญาตให้ฝังศพนายสมคิดไว้ที่เดิมโดยไม่ใช้อำนาจสั่งให้จำเลยที่1รื้อถอน หลุมฝังศพหรือฮวงซุ้ยออกไปนั้นได้อาศัยข้อมูลและความเห็นที่สอดคล้องต้องกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ตามสมควรแล้วการกระทำของจำเลยที่2และที่3จึงไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อ พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานพ.ศ.2528มาตรา10หรือมาตรา25แต่อย่างใดจึงไม่เป็น ละเมิดต่อโจทก์ทั้งสองฎีกาของโจทก์ทั้งสองฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน"พิพากษายืน

องค์คณะ

อำนวย สุขพรหม · ยงยุทธ ธารีสาร · ยรรยง ปานูราช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1581/2538>